

Plan van aanpak bewegingsonderwijs

Vrijdag 23 januari 2015

Inhoud

1. Samenvatting.....	3
2. Inleiding	4
3. Doelstellingen.....	5
4. Werkwijze	6
5. Activiteiten	7
5.1 Uren	7
5.2 Bevoegde leerkrachten	8
5.3 Accommodaties	9
6. Verantwoording.....	10
6.1 Verantwoording op schoolbestuursniveau	10
6.2 Toezicht van de Inspectie van het Onderwijs.....	10
6.3 Bijsturing.....	10
Bijlage 1: Wat wordt er verstaan onder de G37.....	11
Bijlage 2: Dataverzameling	12
Bijlage 3: Partners.....	13

1. Samenvatting

Kwalitatief bewegingsonderwijs is cruciaal voor de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Er zijn (wetenschappelijke) aanwijzingen dat sport en bewegen bijdraagt aan betere onderwijsresultaten en de kans op verzuim en uitval verminderen. Goed bewegingsonderwijs levert daarnaast een bijdrage aan een actieve en gezonde leefstijl van kinderen. Daarom hebben OCW en de PO-Raad in het bestuursakkoord PO de doelstelling opgenomen dat in 2017 iedere basisschoolleerling minimaal twee lesuren bewegingsonderwijs per week krijgt, gegeven door een bevoegde leerkracht. Waar mogelijk wordt gestreefd naar drie lesuren per week.

Samen met gemeenten, schoolbesturen en (on)georganiseerde sport worden resultaatgerichte afspraken gemaakt in functie van het behalen van de doelstelling. Daarnaast wordt ingegaan op de moties die tijdens de stemming na het VAO bewegingsonderwijs (30 september 2014) zijn aangenomen. Dit plan is in samenwerking met de PO-Raad en met input van het Ministerie van VWS, de Inspectie van het Onderwijs en NOC*NSF opgesteld. Door middel van samenwerking met de juiste partners (zie bijlage 3) worden schoolbesturen in de positie gezet om het doel te halen.

Dit plan zet uiteen hoe we de doelstelling realiseren. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de schoolbesturen. Veel po-scholen verzorgen al twee uur bewegingsonderwijs in de week.¹ Maar niet iedere school haalt dat aantal. De belangrijkste belemmeringen die scholen benoemen zijn: onvoldoende financiële middelen, te weinig bevoegde leerkrachten en onvoldoende accommodaties.² Deze worden aangepakt:

1. Uren

Scholen krijgen via de prestatiebox-middelen € 5 miljoen per jaar om meer lesuren bewegingsonderwijs te realiseren. In Vensters PO laten scholen bij de indicator onderwijstijd en organisatie van het onderwijs zien hoeveel uur bewegingsonderwijs zij verzorgen en of daarbij sprake is van de inzet van een bevoegde leerkracht bewegingsonderwijs. Het inzicht in de lokale situatie stelt ouders in staat om scholen aan te spreken op het aanbod bewegingsonderwijs.

2. Bevoegde leerkrachten

Er komt per jaar €3 miljoen via een aanvullend hoofdstuk van de Lerarenbeurs beschikbaar om te komen tot meer bevoegde leerkrachten bewegingsonderwijs. Waar mogelijk worden werkloze vakleerkrachten gematcht aan regio's waar een tekort is aan bevoegde leerkrachten. Dit punt wordt meegenomen in de bestuurlijke ronde van OCW langs de wethouders Onderwijs en Sport van de G37.

3. Accommodaties voor bewegingsonderwijs

NOC*NSF ondersteunt scholen in de contacten met de (on)georganiseerde sport. Gemeenten ondersteunen de schoolbesturen bij het realiseren van voldoende accommodaties voor bewegingsonderwijs.³

Ten slotte worden de op dit moment breed gevoerde curriculumdiscussie en de uitkomsten daarvan betrokken in de aanpak rondom het bewegingsonderwijs.

---

¹ Uit de Nulmeting van het Mulier Instituut blijkt dat driekwart van de po-scholen twee lesuren bewegingsonderwijs in de week verzorgen voor groep 3 t/m 8. Dat is door Mulier nog niet per school in beeld gebracht, ook is niet duidelijk of de uren door een bevoegde leerkracht gegeven worden (Mulier Instituut, 2013, p. 23).

² Nulmeting bewegingsonderwijs, Mulier Instituut, bladzijde 7. Respectievelijk 63%, 45% en 36% van de schoolbesturen noemen onvoldoende financiële middelen, onvoldoende accommodatie en te weinig bevoegde leerkrachten als belemmering om de lestijd bewegingsonderwijs uit te breiden.

³ De accommodaties voor bewegingsonderwijs zijn in alle gevallen een verantwoordelijkheid van de gemeente, ook als hier slechts één school gebruik van maakt. Dat betekent dat dit dus ook voor het onderhoud van het gymnastieklokaal geldt (anders dan onderhoud aan bestaande schoolgebouwen dat sinds 1-1-2015 een verantwoordelijkheid van schoolbesturen is).

2. Inleiding

Goed bewegingsonderwijs is cruciaal. Kinderen leren tijdens die lessen goed te bewegen en krijgen mee hoe leuk sporten is. Zij krijgen een actieve en gezonde leefstijl aangeleerd.

Daarom is het doel dat in 2017 iedere basisschoolleerling minimaal twee lesuren bewegingsonderwijs per week krijgt, gegeven door een bevoegde (vak)leerkracht. Waar mogelijk wordt gestreefd naar drie lesuren per week.

Dit doel komt terug in het [Bestuursakkoord primair onderwijs 2014](#) dat de PO-Raad en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 10 juli 2014 hebben afgesloten. Met de ondertekening van het bestuursakkoord hebben schoolbesturen de doelstelling over bewegingsonderwijs onderschreven.

Uit de [Nulmeting Bewegingsonderwijs](#) (2013) van het Mulier Instituut komt naar voren:⁴

- 20% van de scholen biedt in het primair onderwijs slechts één lesuur bewegingsonderwijs per week aan.
- 25% van de basisscholen laat wel eens bewegingsonderwijs door een onbevoegde leraar geven.
- Er zijn weinig scholen die drie keer per week bewegingsonderwijs aanbieden (maximaal 5% in de groepen 3 t/m 8).
- 73% van de basisscholen veranderingen wil op het gebied van het bewegingsonderwijs. Het grootste deel van deze scholen wil de inzet van bevoegde (vak)leerkrachten verhogen en meer lessen aanbieden.

Scholen lopen daarbij tegen belemmeringen aan, zoals onvoldoende financiële middelen, onvoldoende accommodatie en te weinig bevoegde leerkrachten. Om tot de kern van de belemmeringen te komen vragen we een extern bureau hiernaar verdiepend onderzoek te doen.

Het resultaat wordt behaald door te bepalen welke school hoeveel uur bewegingsonderwijs verzorgt gegeven door bevoegde (vak)leerkrachten. De eerste stap is deze gegevens in kaart brengen voor de G37.⁵ Dan bepalen we waar binnen de G37 extra aandacht nodig is. Tegelijkertijd gaat het Ministerie van OCW het gesprek aan met de wethouders Onderwijs en Sport van de G37. Gemeenten ondersteunen scholen de doelstelling te realiseren en bieden maatwerk. Dat is essentieel: het realiseren van de doelstelling vraagt andere acties in Groningen dan in Amsterdam. De focus ligt in eerste instantie op de G37, omdat deze gemeenten een coördinerende taak in hun regio vervullen. Schoolbesturen liggen ook niet altijd binnen gemeentegrenzen, daarom heeft deze aanpak een groter effect dan enkel de G37.

OCW en PO-Raad ondersteunen schoolbesturen om het doel te halen. Dat gebeurt door goede voorbeelden te verspreiden over hoe scholen omgaan met de belemmeringen, met hulp van NOC*NSF ondersteuning te bieden bij de verbinding met sportverenigingen, het aantal bevoegde leerkrachten te vergroten door een aanvullend hoofdstuk aan de lerarenbeurs toe te voegen en het matchen van vakleerkrachten. Met die acties gaan schoolbesturen hun afspraken halen. Dat gebeurt in goed overleg en in goede afstemming met de verschillende partners.⁶ De samenwerking geschiedt met in achtneming van eenieders rol en verantwoordelijkheid.

In dit plan van aanpak wordt de uitwerking van het onderdeel bewegingsonderwijs uit het bestuursakkoord primair onderwijs 2014 verder beschreven. Daarnaast gaat het plan in op de moties die bij de stemming over de Kamerbehandeling bewegingsonderwijs zijn aangenomen.

---

⁴ Uit deze gegevens blijkt niet in welke regio's zich problemen voordoen. Daarom worden extra gegevens verzameld.

⁵ In het bestuursakkoord PO is afgesproken dat in 2017 afspraken gemaakt zijn met tenminste de G37 om de kwaliteit en kwantiteit van het bewegingsonderwijs te verhogen.

⁶ Zie bijlage 3 voor een lijst met partners.

3. Doelstellingen

In het bestuursakkoord is tussen het Ministerie van OCW en de PO-Raad afgesproken de volgende doelen realiseren:

- "Scholen committeren zich aan de doelen uit de Onderwijsagenda Sport, Bewegen en een Gezonde Leefstijl om vanaf 2017 minimaal twee lesuren per week bewegingsonderwijs te bieden; waar mogelijk streven scholen naar drie lesuren bewegingsonderwijs.⁷
- In 2017 zijn op lokaal niveau afspraken gemaakt met als uitgangspunt het streven naar méér bewegingsonderwijs en een versterking van het buitenschoolse aanbod. In 2017 is tenminste de G37 bereikt.
- Vanaf 2017 worden alle lesuren bewegingsonderwijs gegeven door een bevoegde (vak)leerkracht (ALO of PABO met LO-bevoegdheid)."

---

⁷ Binnen deze doelstelling richten wij ons op het aantal uren bewegingsonderwijs. De onderwijsagenda Sport, Bewegen en een Gezonde Leefstijl valt buiten dit plan van aanpak.

4. Werkwijze

Met betrekking tot de werkwijze zijn de volgende afspraken gemaakt:

- "PO-Raad en OCW creëren een substantiële kopgroep van regio's die een voortrekkersrol willen vervullen. Met gemeenten worden hiertoe convenanten afgesloten waarin afspraken worden gemaakt hoe de kwantiteit en de kwaliteit van het bewegingsonderwijs worden verhoogd. Uitgangspunt is het streven naar méér bewegingsonderwijs en een versterking van het buitenschoolse aanbod. In 2017 is tenminste de G37 bereikt.
- OCW stelt in overleg met de sociale partners de Lerarenbeurs open voor leraren om een brede bevoegdheid gym te behalen, zonder dat hun recht op vergoeding van een bachelor- of masteropleiding vervalt.
- OCW en de PO-Raad brengen belemmeringen in kaart en spannen zich in voor het wegnemen van deze belemmeringen en het bevorderen van samenwerking tussen de onderwijs- en sportinfrastructuur."⁸

Mocht voornoemde afspraken niet tot het beoogde resultaat leiden dan wordt de werkwijze tussentijds bijgesteld.

---

⁸ Bestuursakkoord Primair Onderwijs (2014), p. 21

5. Activiteiten

Het doel wordt bereikt doordat scholen (1) het aantal uren bewegingsonderwijs op het gewenste niveau brengen, (2) zorgen voor voldoende bevoegde (vak)leerkrachten en (3) zorgen voor accommodaties voor bewegingsonderwijs.

Omdat de lokale situatie leidend is, werken OCW en de PO-Raad samen met de wethouders Onderwijs en Sport van de G37 voor ondersteunend beleid rondom bewegingsonderwijs. Voor 1 juli 2015 heeft OCW met alle wethouders Onderwijs en Sport van de G37 gesproken. Indien nodig sluit OCW een convenant met de gemeenten waarin afspraken staan over het verhogen van de kwaliteit en kwantiteit van het bewegingsonderwijs in het po. Van belang is dat men lokaal de afspraken onderstreept. Het Ministerie van OCW communiceert zogenaamde quick wins en goede voorbeelden naar gemeenten.

Ook private partijen kunnen (op lokaal niveau) een bijdrage leveren aan het behalen van de doelstellingen. In het land zijn daarvan al goede voorbeelden te vinden. Ter promotie wordt er een filmpje voor schoolbesturen en gemeenten gemaakt waarin drie goede voorbeelden uitgelicht worden. Tijdens de Konings spelen is er aandacht voor het belang van goed en voldoende bewegingsonderwijs op het po.

Het Ministerie van OCW en de PO-Raad spreken met de schoolbesturen po over de implementatie van het gehele bestuursakkoord PO, in deze gesprekken komt ook het bewegingsonderwijs ter sprake.

5.1 Uren

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het verzorgen van minimaal twee lesuren bewegingsonderwijs. Veel scholen laten zien dat dat mogelijk is. Maar nog niet iedere school is zo ver. In het bestuursakkoord PO is daarom afgesproken om tot aan 2017 jaarlijks € 5 miljoen beschikbaar te stellen voor bewegingsonderwijs.

OCW vraagt de wethouders Onderwijs en Sport van de G37 bewegingsonderwijs op te nemen in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) van hun gemeente. De LEA is een instrument waarin gemeenten en schoolbesturen tot gezamenlijke afspraken komen. Daarnaast richten we ons op het verbreden van de lokale agenda naar omliggende gemeenten. De wethouders van de G37 hebben hierbinnen een coördinerende rol. We vragen hen daarom bewegingsonderwijs ook op te nemen in de Regionale Educatieve Agenda (REA).

Tot 1 juli 2015 verzamelen het Ministerie van OCW en de PO-Raad gegevens op schoolniveau over het aantal uren bewegingsonderwijs en het aantal lessen bewegingsonderwijs gegeven door een bevoegde (vak)leerkracht voor de G37. Aan de hand van deze gegevens brengen we de belangrijkste knelpunten in beeld en wordt de voortgang gemonitord.⁹ De gegevens worden opgevraagd bij verschillende partners, zoals gemeenten, NOC*NSF en DUO. Bij het verzamelen van gegevens houden we de bevraginglast voor scholen zo laag mogelijk.

Een aantal gemeenten heeft al aangegeven over gegevens te beschikken over het aantal uur bewegingsonderwijs en het aantal bevoegde (vak)leerkrachten op schoolniveau en deze te willen delen. In het vervolg van het traject worden de regio's waar weinig extra inspanningen nodig zijn gemonitord. De regio's waar een extra stap gezet moet worden, krijgen extra aandacht van het Ministerie van OCW, de PO-Raad en NOC*NSF.

---

⁹ Zie bijlage 2 voor een lijst met benodigde gegevens.

In het bestuursakkoord is afgesproken dat de PO-Raad verantwoordelijkheid neemt voor een relevant, compleet en gebruiksvriendelijk Vensters Primair Onderwijs. In [Vensters PO](#) presenteren scholen een samenhangende set van indicatoren. Bij de indicator onderwijstijd en organisatie van het onderwijs laten de scholen zien hoeveel uur bewegingsonderwijs er gegeven wordt en of daarbij sprake is van inzet van een bevoegde leerkracht bewegingsonderwijs. Dit geeft ouders informatie over het aanbod bewegingsonderwijs per school en de mogelijkheid de school hierop aan te spreken. De PO-Raad houdt schoolbesturen aan de afspraak deze Vensters te vullen. Het Ministerie van OCW maakt tijdens haar bestuurlijke ronde afspraken met wethouders Onderwijs en Sport dat zij schoolbesturen aansporen om Vensters PO te vullen.

5.2 Bevoegde leerkrachten

Een bevoegde leerkracht is een vakleerkracht of een groepsdocent die een aantekening bewegingsonderwijs heeft gehaald.¹⁰

Groepsleerkrachten die een bevoegdheid bewegingsonderwijs willen behalen kunnen een financiële vergoeding aanvragen voor de studiekosten. Hiervoor is voor de jaren 2015, 2016 en 2017 een bedrag van € 3 miljoen per jaar vrijgemaakt. In overleg met de sociale partners wordt aan de huidige Lerarenbeurs een hoofdstuk toegevoegd die door individuele leraren gebruikt kan worden om een brede bevoegdheid bewegingsonderwijs te behalen. De inschrijving hiervoor opent tegelijkertijd met de Lerarenbeurs, namelijk op 1 april 2015. Het Ministerie van OCW brengt de lerarenbeurs ook onder de aandacht van de wethouders Onderwijs en Sport van de G37. Daarnaast gaan OCW en PO-Raad in gesprek met de pabo's om ervoor te zorgen dat zij na-en bijscholing op het gebied van bewegingsonderwijs opnemen in hun curriculum en hier zittende en aankomende leraren voor werven.

Tijdens de stemming na het VAO bewegingsonderwijs in de Tweede Kamer werd de motie Van Veen aangenomen die verzoekt een betere matching van werkloze vakleerkrachten te organiseren.¹¹ Uit cijfers, onder andere van de VNG, blijkt dat er meer vakleerkrachten van de ALO-opleidingen afkomen dan er banen zijn. Het Arbeidsmarktplatform PO voert een inventarisatie uit naar het aantal reacties per vacature en of schoolbesturen de meerwaarde van een vakleerkracht bewegingsonderwijs zien. Deze inventarisatie is uiterlijk 1 juli 2015 afgerond. Bij het oplossen van specifieke regionale problemen verbinden het Landelijk Transfercentrum¹² en de regionale transfercentra werkloze vakleerkrachten aan scholen die geen vakleerkracht kunnen vinden. Tijdens de bestuurlijke ronde langs de wethouders Onderwijs en Sport van de G37 wordt de inzet van buurtsportcoaches (soms ook vakleerkrachten) besproken, in combinatie met het niet bevoegd zijn van leerkrachten.

---

¹⁰ Volgens de wetgeving is een leerkracht bevoegd les te geven in het vak bewegingsonderwijs/lichamelijke opvoeding aan de groepen 3 tot en met 8 in het primair onderwijs als hij of zij een van de onderstaande opleidingen heeft afgerond:

- Leraren die in het verleden via de pabo en/of akte J hun bevoegdheid hebben gehaald.
- Pabo, gestart voor 1 sept. 2000 en afgestudeerd voor 2005;
- Pabo, afgestudeerd na 2005 en in het bezit van de Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs via de Pabo;
- Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO).

Iedere docent die de pabo heeft afgerond heeft een smalle bevoegdheid bewegingsonderwijs. Dit houdt in dat diegene bewegingsonderwijs mag geven aan de groepen 1 en 2.

¹¹ Het gaat om motie 30234 nr. 108.

¹² Het Landelijk Transfercentrum helpt om de verschillen in vraag en aanbod op de arbeidsmarkt van po-leraren van de verschillende regio's beter op elkaar af te stemmen.

5.3 Accommodaties

Eén van de genoemde belemmeringen in de Nulmeting van het Mulier Instituut is het gebrek aan geschikte accommodaties. De inzet van de (on)georganiseerde sport levert een bijdrage aan het realiseren van meer uren bewegingsonderwijs. NOC*NSF fungeert als 'buitenboordmotor' om zo de samenwerking tussen scholen, gemeenten, sportverenigingen en andere (on)georganiseerde sporten te faciliteren. NOC*NSF doet dit in opdracht van het Ministerie van OCW en de PO-Raad en wordt ingezet binnen de G37. Hierbij gaat vooral aandacht uit naar die regio's waar extra inzet nodig is.

In januari 2015 starten de werkzaamheden van NOC*NSF bij een aantal proefgemeenten. Op basis van de werkzaamheden bekijken OCW, de PO-Raad en NOC*NSF welke vervolgacties ondernomen moeten worden. Ook verzamelt en verspreidt de PO-Raad via nieuwsbrieven en publicaties goede voorbeelden waar gemeenten, schoolbesturen en sportverenigingen hun voordeel mee kunnen doen.

6. Verantwoording

6.1 Verantwoording op schoolbestuursniveau

Op grond van het bestuursakkoord krijgen schoolbesturen in het primair onderwijs voor de jaren 2015, 2016 en 2017 €5 miljoen in de prestatiebox te besteden aan de afspraken over bewegingsonderwijs. Daarnaast gaat per jaar €3 miljoen extra naar de lerarenbeurs om voor extra bevoegdheden te zorgen. Het bewegingsonderwijs wordt opgenomen in strategische beleidsplannen van schoolbesturen. In het jaarverslag verantwoorden besturen zich over de gemaakte keuzes, gepleegde inspanningen en geboekte resultaten. Het strategisch beleidsplan en het jaarverslag maken deel uit van de reguliere verantwoordingscyclus van de besturen. Daarnaast worden deze inspanningen en resultaten via Vensters PO zichtbaar gemaakt voor ouders en andere betrokkenen.

6.2 Toezicht van de Inspectie van het Onderwijs

Tijdens de stemming na het AO en VAO bewegingsonderwijs werd de motie Rog en Bruins Slot aangenomen met het verzoek "als onderdeel van het risicogericht toezicht erop toezien dat er minimaal twee uur bewegingsonderwijs wordt gegeven op de basisscholen en bij de voorgenomen peiling in 2017 rapporteren welk percentage van de lessen bewegingsonderwijs door bevoegde (vak)leerkrachten wordt gegeven."¹³ De staatssecretaris van OCW gaf daaraan de interpretatie, die door de indieners werd overgenomen, dat de inspectie geen toezicht kan uitoefenen omdat er in de wet geen verplichting van twee uren bewegingsonderwijs noch een verplichting ouders daarover te informeren staat opgenomen. Wel kan de inspectie inventariseren en sporen OCW en PO-Raad scholen aan verslag te doen over het aantal uren bewegingsonderwijs. De Inspectie van het Onderwijs voert in schooljaar 2016-2017 een periodieke peiling uit waarin meegenomen wordt hoeveel lesuur bewegingsonderwijs er per week gegeven wordt. De inspectie rapporteert in 2017 over het aantal uren bewegingsonderwijs. Hiermee komt de staatssecretaris tevens tegemoet aan de motie van Van Veen en Ypma, waarin staat dat de inspectie erop toeziet dat minimaal twee uur bewegingsonderwijs wordt gegeven op de basisschool en deze informatie door de scholen voor ouders toegankelijk wordt gemaakt.¹⁴

6.3 Bijsturing

In 2017 moeten de afspraken uit het bestuursakkoord behaald zijn. Met behulp van de Nulmeting is de beginsituatie vastgesteld. De komende jaren monitoren OCW en de PO-Raad de voortgang, mede met behulp van en peiling van de Inspectie, waarna er in 2017 een eindmeting plaatsvindt.

In de Kamerbrief van 6 november 2014 heeft de staatssecretaris van OCW aangegeven: "*Indien onvoldoende resultaat wordt bereikt, is het een reële optie de middelen die redelijkerwijs aan het doel gekoppeld kunnen worden niet meer uit te keren*".¹⁵ Bij voldoende realisatie van de doelen wordt bepaald welk deel van de prestatiebox-middelen aan de reguliere lumpsum wordt toegevoegd. OCW informeert de Tweede Kamer in 2017 en 2020 over de voortgang van de uitvoering van het volledige bestuursakkoord. Uitgangspunt bij de verschillende elementen van de monitoring is minimale administratieve lasten voor scholen en besturen. Daarom wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande metingen (meervoudig gebruik van gegevens).

---

¹³ Motie 30234, 106, vergaderjaar 2014-2015.

¹⁴ Motie 30234, 102, vergaderjaar 2014-2015.

¹⁵ Kamerbrief *Toezegging van de minister van VWS inzake bewegingsonderwijs* van 6 november 2014, p. 3.

Bijlage 1: Wat wordt er verstaan onder de G37

In dit implementatieplan wordt gesproken over de G37, hieronder staan de G37 die een brief hebben ontvangen van staatssecretaris Sander Dekker. In deze brief kondigt de staatssecretaris aan dat een van zijn medewerkers namens hem gesprekken voert met de wethouder Onderwijs en Sport over het bewegingsonderwijs op het po.

Alkmaar	Helmond
Almelo	Hengelo
Almere	Leeuwarden
Amersfoort	Leiden
Amsterdam	Lelystad
Apeldoorn	Maastricht
Arnhem	Nijmegen
Breda	Rotterdam
Delft	's-Gravenhage
Deventer	's-Hertogenbosch
Dordrecht	Schiedam
Ede	Sittard-Geleen
Eindhoven	Tilburg
Emmen	Utrecht
Enschede	Venlo
Groningen	Zaanstad
Haarlem	Zoetermeer
Haarlemmermeer	Zwolle
Heerlen	

Bijlage 2: Dataverzameling

Voor het bestuurlijk overleg over het bewegingsonderwijs hebben we onderstaande gegevens nodig. Er is een onderverdeling gemaakt tussen gegevens op gemeentelijk niveau en schoolniveau. Bij het verzamelen van de gegevens worden de privacy-regels gerespecteerd. De meeste van onderstaande gegevens zijn al beschikbaar, daarom zijn de administratieve lasten laag.

Per school

- Aantal uren bewegingsonderwijs op het primair onderwijs (po).
- Aantal uren bewegingsonderwijs met bevoegde (vak)leerkrachten op het po, onverdeeld per leerjaar.
- Aantal vak(vak)leerkrachten en bevoegde (vak)leerkrachten op po.

Gemeentelijk niveau

- Aantal po -scholen.
- Overzicht po-schoolbesturen per gemeente.
- Aantal combinatiefunctionarissen, en of ze bevoegd zijn.

Verzorgen van het overzicht

- Het Ministerie van OCW zorgt voor het verzamelen en het bij elkaar brengen van de gegevens.

Gegevens geordend per bron

DUO

- Aantal po -scholen.

PO-Raad

- Overzicht schoolbesturen per gemeente.

RIVM/zorgatlas (Ministerie van VWS)

- Aantal combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches per gemeente.

Mulier

- Sportaccommodaties per gemeente.

*NOC*NSF*

- Sportaccommodaties, evt. bruikbaar voor bewegingsonderwijs.
- Georganiseerde sportdeelname per wijk/gemeente

Nog niet beschikbare data¹⁶

- Aantal uren bewegingsonderwijs op het po per school.
- Aantal uren bewegingsonderwijs met bevoegde (vak)leerkrachten op het po per school.
- Aantal vak(vak)leerkrachten en bevoegde (vak)leerkrachten op po per school.
- Beschikbare accommodaties voor bewegingsonderwijs

---

¹⁶ In de eerste zes gesprekken met wethouders Onderwijs en Sport komt naar voren dat gemeenten deze cijfers inzichtelijk maken en bereid zijn deze gegevens te delen met het Ministerie van OCW.

Bijlage 3: Partners

Afstemmingspartners:

- Ministerie van OCW
- NOC*NSF¹⁷
- PO-Raad

Partners voor de dataverzameling:

- DUO
- NOC*NSF
- RIVM

Overige partners:

- Bedrijfsleven
- Foundations zoals de Johan Cruyff Foundation, Richard Krajicek Foundations e.a.
- GGD GHOR Nederland
- Inspectie van het Onderwijs
- Jantje Beton
- Jeugdsportfonds
- KVLO
- Ministerie van VWS
- NISB
- Onderwijsagenda SGBL
- Schoolbesturen
- Stichting Jongeren op Gezond Gewicht
- Wethouders onderwijs en sport van de G37

---

¹² NOC*NSF is als koepel van alle sportbonden partner om sportverenigingen aan scholen en gemeenten te verbinden.